

MARIA GARCIA / TNT

Juana Dolores Romero i la polèmica

El festival TNT ens ha regalat algunes perles que trigarem a oblidar, però, sobretot, ens ha permès assistir al naixement d'una nova estrella de l'escena: Juana Dolores Romero. Si no en tenia prou amb tot l'enrenou que va generar 'Bijuteria', ara ha estrenat 'JUANA DOLORES, massa diva per a un moviment assembleari'.

Per Andreu Gomila

No sé si tots aquells que eren a la sala Ensayo 100 de Madrid el 27 de maig de 1993 a la primera funció d'*El jardín de las mandrágoras* van ser conscients que estaven contemplant el sorgiment de la més gran estrella espanyola del teatre dels nostres temps: Angélica Liddell. Una dona que 27 anys després ha construït una carrera que sempre ha anat a la contra a

partir de l'experimentació textual i amb el seu propi cos.

El divendres 9 d'octubre, a les 16.30 h, als Amics de les Arts de Terrassa, Juana Dolores Romero, la poeta que fa mesos que reparteix estopa a tort i a dret, rebia el públic del TNT estirada a terra, amb el vestit per la cintura i erucçant sons guturals. No ens esperàvem menys. Que just després aparegui un vídeo on Hannah

'JUANA DOLORES, massa diva per a un moviment assembleari', de Juana Dolores. Baix a la dreta, Pasolini davant la tomba de Gramsci.

Arendt explica la seva relació amb l'alemany, la seva llengua materna, ja ens sobta més. Però ja hi arribarem.

A partir d'aquí, quan ella s'aixeca i es passeja per l'escena, quan escup la seva ràbia, quan es despulla del tot i s'obre de cames, quan es pinta, quan canta diversos himnes andalusos, d'Enrique Morente a Rocío Jurado, quan ens fa llegir Lenin o els evangelis, quan recita els poemes barcelonins de Pasolini o recita Beyoncé, quan diu que perdonem Stalin, quan es folra els genolls amb la senyera, quan de nou torna a Pasolini per reivindicar l'art de la provocació, aleshores ho entenem tot: Juana Dolores vol provocar-nos.

El problema apareix quan l'intent de solleva-nos, de fer-nos girar la cara, de dir ja en tinc prou, no arriba, i tothom surt del teatre així com ha entrat, sense que cap dels esquitxos de l'artista ens hagi ferit. Podríem dir que la reivindicació estalinista sigui una aberració. O que posar la cita d'Arendt fora de context sigui demencial. O que predica el que denuncia. Però n'hem vist de més grosses.

Potser passa que una cosa és el que deia Pasolini el 1975 a una societat que encara veia l'homosexualitat com un perill després de tres dècades de jugar-se la vida amb el seu art, i una altra és el que pugui explicar-nos una artista de 28 anys que acaba de començar. Una cosa és dir el que penses, sense autocensures, davant de milions de telespectadors, i una altra és fer-ho dins una sala amb 50 persones que n'han vist de tots colors.

Tanmateix, *JUANA DOLORES, massa diva per a un moviment assembleari* és un bon espectacle, que tothom que vulgui podrà veure a l'Antic Teatre de Barcelona a mitjans de novembre. I és bo perquè tenim al davant una dona que es deixa la pell i que està cridada a ser una gran estrella, amb una presència aclaparadora, unes ganes de menjar-se el món bestial i un sentit de l'estar escènic que porta a dins. Escriu bé, actua bé, sap quines tecles tocar.

El principal inconvenient que trobarà Juana Dolores és que el seu espectacle no aixecarà polseguera. Si en lloc del TNT, *JUANA DOLORES, massa diva*

per a un moviment assembleari s'hagués estrenat al Festival d'Avinyó o al Royal Court, avui tothom en parlaria, perquè a França i a Anglaterra importa el parer dels artistes sobre el món. Aquí, només són bons quan han de lloar els governants de torn o quan han de criticar els enemics polítics a batre. Quan poden ser utilitzats. Més enllà d'això, res. Es jutgen les paraules, però no les obres. S'ha jutjat Cristina Morales pel que va manifestar després de rebre el Premio Nacional de Narrativa i s'ha jutjat Juana Dolores Romero pel que va afirmar en rebre el Premi Amadeu Oller.

No sé si podem dir que ha nascut una nova Angélica Liddell que, d'aquí a deu anys, farà *sold outs* a la sala Fabià Puigserver del Lliure. Però sí que Juana Dolores, almenys en el terreny teatral, ha pegat un cop de puny damunt la taula, no sols de paraula, sinó d'acció. Hauria de gaudir de més oportunitats d'exhibir-se i de continuar una carrera artística en què no li faci falta provocar per provocar, on només hagi de mostrar. ●

MARTA GARCÍA / TNT

